

Wat heeft de filosofie mij gebracht?

Met het behalen van mijn diploma Filosofie en Maatschappij rond ik een opleiding af. Wat heeft de studie mij gebracht? Laat ik beginnen met een antwoord op de vraag waarom ik filosofie ben gaan studeren.

Waarom filosofie

Vanaf 1985 werk ik in de zorg, eerst als voorlichter / begeleider voor kankerpatiënten en hun naasten en daarna in de zorg voor ouderen. Ik heb mij gespecialiseerd in het schrijven voor zorg en welzijn en heb met name kennis van sociale kaarten en kwaliteitsprotocollen. Ik vind het belangrijk dat mensen de juiste informatie krijgen over zorgmogelijkheden, zodat zij zelf hun keuze kunnen maken. Ik ben nieuwsgierig naar de achtergrond van kwaliteitsrichtlijnen en heb interesse in ethiek. Vanwege deze nieuwsgierigheid heb ik voor de opleiding filosofie gekozen, om te leren over het waarom van ontwikkelingen in de zorg. Mijn twee passies, lezen en schrijven over allerlei onderwerpen, hoopte ik terug te vinden in deze studie. Het programma in Groningen paste bij mijn plan om in deeltijd te gaan studeren en in 2009 ben ik als eerstejaars begonnen.

Vragen

Het eerste jaar begon met de geschiedenis van de filosofie. Het was een stroom van informatie, het ene na het andere verhaal over filosofen, die lang geleden verklaringen zochten voor natuurverschijnselen. De geschiedenisvakken boeiden mij om verschillende redenen. Ten eerste geeft het inzicht in hoe ons denken zich ontwikkeld heeft. Ten tweede relateert deze informatie de vraagstukken van onze tijd en laat het zien hoe filosofie tijd en cultuurgebonden is. Het verrast mij dat wij nog steeds zoeken naar antwoorden op eeuwenoude vragen, bijvoorbeeld over materie: bestaat deze uit atomen of zijn er naast atomen ook andere delen? En vragen over wat is (zelf)bewustzijn, wat zijn normen en waarden en zijn deze universeel? Filosofie kan over allerlei zaken gaan en houdt zich vooral bezig met vragen als "Wat is x of y?" en met "Waarom?" vragen.

Zoektocht

Het antwoord op filosofische onderzoek bestaat niet uit een eenvoudig ja of nee. Het zoeken naar antwoorden gebeurt deels op basis van empirisch onderzoek en/of de regels van de logica. Deze methoden dragen bij aan het vinden van antwoorden. Het belangrijkste gereedschap uit de filosofische koffer is het kritisch nadenken. Omdat ik in mijn tweede studiejaar ziek werd, besloot ik vanuit mijn studie te zoeken naar antwoorden op het begrip autonomie en ziek zijn. Hiervoor heb ik verschillende typen relaties tussen hulpverlener en patiënt bestudeerd, naast de ethiek van Kant en de zorgethiek. Ik kwam erachter dat het mensbeeld binnen de zorgethiek past bij mijn ervaringen als patiënt. Je zoekt samen met hulpverleners naar antwoorden.

Van eigen regie naar samen regie

Tijdens de masteropleiding Filosofie en maatschappij heb ik het thema Eigen regie in al mijn opdrachten verweven. Filosofie begint voor mij met verwondering: in dit geval verwondering over de vele invullingen bij het begrip eigen regie. Tijdens het onderzoek voor mijn afstudeerscriptie ben ik tot de conclusie gekomen dat Samen regie beter omschrijft, waar patiëntenparticipatie over gaat. Samen regie geeft weer dat ik in relatie sta tot anderen en dat regie in de zorg samen met naasten en hulpverleners tot stand komt.

Het begin van iets nieuws

De studie filosofie heeft mij veel gebracht: filosofie studeren voelde voor mij als thuiskomen. Het betekende volop lezen en schrijven over allerlei boeiende onderwerpen. Bij ethiek en bij cultuurfilosofie was er een gevoel van herkenning, herkenning van puzzels uit mijn werkpraktijk. Ik vond het verrassend om te ontdekken dat het leuk is om met anderen over allerlei filosofische vragen te discussiëren en dat leeftijd daarbij geen rol speelt. Ik heb nieuwe mensen leren kennen en er zijn nieuwe vriendschappen ontstaan. De studie heeft nog veel meer vragen opgeleverd en ook vele antwoorden. Ik heb energie gevonden om met deze vragen door te gaan, om verder te zoeken en te ontwikkelen. Oftewel, met mijn diploma heb ik het begin van een nieuwe reis ontdekt.

Meer weten?

Op dit moment ben ik bezig met de praktijk van filosofie in de zorg:

- hoe vertaal je zorgbeleid naar de praktijk? Een bijdrage vanuit filosofie en ethiek, waarbij het gaat om het samenspel van het perspectief van patiënten, naasten en hulpverleners;
- ervaar filosofie in de praktijk door deel te nemen aan een workshop, bijvoorbeeld de workshop *het Kristallenspel* - durf te vragen - over eenzaamheid.

Voor meer informatie kun je contact opnemen met mij.

Karin van Dam de Meij

info@spinnenwebteksten.nl

06 1345 8800